

Ruské atomové ponorky - malé Černobyly ve vodách světových moří

Příliš mnoho stránek v západním tisku bylo věnováno tomu, co se může psát a co se dá vyčíst v dnešním sovětském tisku. Jistě, v porovnání s dobou před Gorbačovem, je jeho politika publikační otevřeností pro komunisty neslýchaná: politické skandály, korupce, prostituce, zločinná činnost mládeže, alkoholismus, teror a zločiny Stalinova období, sovětská průmyslová neefektivnost, dopravní nehody a jiné katastrofy, dokonce sovětská intervence v Afganistanu a ovšem Černobyl.

O čem se zatím nepíše jsou citlivé otázky sovětské zahraniční politiky a diplomacie, sovětské vojenské a špiónážní debakly v zahraničí, materiální a lidská cena jejich intervence v Africe a Afganistanu. A sotva kdy se bude psát o tom, že tisíce námořníků, důstojníků, techniků, montérů a opravářů jsou každodenně vystavováni riziku radioaktivního ozáření od primitivních a nespolehlivých nukleárních reaktorů a nukleární výzbroje sovětských ponorek. Sovětské válečné námořnict-

vo má v současné době něco přes 370 ponorek, (je to největší ponorkové loďstvo na světě) z nichž nejméně 179 je poháněno nukleárními reaktory. Jejich kvalita, a tedy i operační spolehlivost je však pochybná. Každá sovětská atomová ponorka je potenciálně malý Černobyl. V důsledku jejich poruch zahynulo na nich více lidí než při výbuchu černobylského reaktoru č. 1. Příčiny smrti, vedle ozáření, jsou obvykle uhoření zaživa, chemické otrávení (většina sovětských balistic-

kých střel má totiž vysoce nestabilní, korozivní tekuté palivo), nebo prostě utopení. Co následuje je stručný výčet těch sovětských nehod, které jsou známy nám na Západě, obyčejný sovětský čtenář o nich neuslyší, nehledě na "glasnost".

První nám známá nehoda na sovětské atomové ponorce se stala v roce 1966 kdy její kapitán hlásil radioaktivní výbuch a žádal urychleně přistání v loděnici domovského přístavu Polární (Murmanská oblast). Základna odmítla jeho žádost, načež se kapitán rozhodl zákaz ignorovat a do doku zajel. Ze západních zpravodajských zdrojů je známo, že jakmile ponorka přirazila k molu několik členů posádky vysko-

Pokračování na straně 8

VLASTIMIL JAROSLAVSKÝ:

Odkaz Jana Palacha

(K jeho upálení 16. 1. 1969)

Svíce v plameni
kolem - dým k zalknutí
ústa - jsou v mlčení
oči - v prosbě k nebi hledí
a svatý Václav
na svém koni
hořícího rukou hladí.

Živá ulice
zmlkla v strachu
nebylo tu slyšet
ani hlásku.
Národe můj
miloval jsem tě velice
na oltář dávám ti
v své oběti
ve lžích podvedené srdce.

Takové ledové ráno!
Dohasíná plamen - dokonáno.
Kolem šedý popel -
Je lednové ráno
země pláče
lid slzíci
klade růži věnce
a s tváří bledou
zatáté má pěstě
proklíná vetřelce . . .

Toronto - leden 1988.
(Z připravované sbírky:
"Plamen naděje".)

naše hlasy

"OUR VOICES"- Independent Newspaper for Czechs, Moravians, Silezians and Slovaks
"NAŠE HLASY"- Nezávislý časopis pro Čechy, Moravany, Slezany a Slováky.

No. 2 (1121) Vol. - Ročník 34 * 20. února-February 20, 1988
Toronto, Ontario, Canada

Odešel Ferdinand Čulík
NÁRODNÍ UMĚLEC EXILU - IM MEMORIAM

O.N. 88 DOKUMENT Č. 4

"Role opozice v době reforem"

Role systémové opozice se v nastávající době socialistic- kých reforem podstatně mění. Nedostatek programu, nedos- tatek vidiny budoucí společ- nosti a nevyjasněnost dlouho- dobých cílů vedou k politické- mu tápání, myšlenkovému vyčerpání a ke vzniku nových

a podstatně mladších opozič- ních institucí.

Politická složitost nové situ- ace nemůže být řešena lidmi zatíženými archaickým myš- lením let 1948 či 1968. Hlu- bocí instinktivní nedůvěra mladých lidí ke komunistům všech odrůd a generací však

povede i k nešťastnému ne- bezpečí znovuoživení idejí "opravdového" socialismu.

Nebezpečí je následující: Čím více se komunistické strany přiklání k politice (ale- spoň povrchně) "nesocialistic- kých" reforem (samospráva, soukromé vlastnictví, trh),

Sovětský "ráj" pod drobnohledem

CLARK BOWERS

K neobvyklým událostem došlo v létě loňského roku, když Clark Bowers, kapitán debatní- ho družstva americké koleje, Jež 16. října 1986 vedlo v Los Angeles debatu s protějškem ze So- větského svazu, zemi navštívil a hovořil s historiky, straníky a průvodci "Intouristu" na téma 'platnost marxistické doktríny a oprávněnost komunistického vládního monopolu'. Následuje druhá část jeho zprávy, v níž uvádí, čeho se stal za své návštěvy očitým svědkem a co se během ní a debat s výše uvedenými dozvěděl.

CÍRKEV

Zachtělo se mi navštívit některý z evangelických kostelů, zdálo se však, že je jich v Moskvě poskrovnu, přesto, že město čítá přes osm miliónů obyvatel. Největší a

největšelasnější z těch mála je baptistický kostel, rozhodli jsme se proto zavítat tam.

První, čeho jsem si povšiml, byl značně vysoký věk většiny přítomných. Každému nemohlo být méně než takových 55 let, Pokračování na straně 3

tím více dochází k rozštěpení opozice. Jedni chápou, že nutnost "reforem" je zna- kem konečného rozkladu sys- tému a zvyšují své úsilí o úplnou systémovou transfor- maci směrem od socialismu k individuálnímu autonomní- mu spoluúčastenství moder- ních společností. Druzí pak interpretují stejné "reformy" jako "protidělnický" pokus režimu o posílení vlastní moci zneužitím "kapitalistických" nástrojů na úkor dělníků. Jejich odpověď je naivní pod- pora myšlenek "opravdové- ho" socialismu.

Oba směry jsou shodné v tom, že vyvěrají z hluboké nedůvěry ke komunistům. Komunisté ztratili schopnost reformovat svůj vlastní sys- tému, ať již "nalevo" či "nap- ravo": nikdo jim nevěří. Jsou tedy odsouzeni k nedemokra- tické, i když veřejnější a hlasitější, formě reálného so- cialismu."

Oba směry však vedou ke zcela rozdílnému pojetí volby "po-komunistické" společ- nosti: "dobrou" vládou osvíc- ený "dělnický" socialismus, anebo individuální a plně

Pokračování na straně 2

Odešel Ferda Čulík

Herec extraordinaire

Ty prázdné ulice -
to ticho -
Dnes se Pánové nehraje
v divadle
sundejte přátelé čepice -
i ta nejkrásnější kytice
uvadne

Králové, princezny
by mohli tolik říci
dnes slunce nesvítlí
z mraků,
domov bude dále vonět
pryskyřicí
a pole budou kvéstí
lány rudých máků

To jen hrdina
se položil
a je mrtev
na jevišti -
pro to krásné pro co žil -
to bude jeho hvězda
zářit pro generaci příští

I když ta svíce
každému z nás dohořívá
ta láska
i
vzpomínka -
zůstane věčně živá

Milo Zlámal

Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů v ČSSR:

(stručný výtah z petice)

1. Základním naším požadavkem je **odluka církve od státu**, z níž by vyplývalo, že stát se nebude vměšovat do organizace a činnosti církve. Z tohoto základního požadavku vyplývá většina ostatních našich návrhů, i když jejich dodržování by mělo být samozřejmé i v případě, kdy odluka církve od státu není.
2. Žádáme, aby státní orgány nebránily jmenování nových biskupů a ordinářů, které je vnitřní záležitostí církve.
3. Aby nezasahovaly do jmenování kněží do duchovní správy farností
4. Aby nezasahovaly na teologických fakultách ...
5. Žádáme obnovení Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Olomouci.
6. Zavedení trvalého jáhenství.
7. Aby byla obnovena činnost všech řeholních společností.
8. Aby bylo uznáno právo věřících vytvářet volná laická náboženská společenství.
9. Aby vyučování náboženství se konalo mimo školu ...
10. Aby bylo dovoleno kněžím navštěvovat vězení a nemocnice.
11. Žádáme souhlas pro konání exercicií pro laiky.
12. Aby každé farní společenství u nás mohlo mít farní radu.
13. Žádáme možnost vzájemného styku s křesťanskými organizacemi v celém světě.
14. Žádáme poutě i do zahraničí.
15. Povolení pro náboženské publikace a náboženská nakladatelství.
16. Aby rozšiřování náboženské literatury nebylo považováno za nějaký trestní čin.
17. Žádáme možnost odebírání náboženské literatury ze zahraničí.
18. Právo na pořad v rozhlasu a televizi.
19. Aby bylo zamezeno záměrné rušení vatikánského rozhlasu a mše sv. ze Svobodné Evropy.
20. Aby byla dovolena nejen ateistická propaganda, ale aby bylo dovoleno a umožněno i veřejné šíření křesťanského učení, jak duchovními, tak i laiky. Proto také žádáme, tak jako je využíván právem marxistů a jiných ateistů kritické hodnocení náboženství a církvi, aby byla dána i stejná možnost křesťanům a jiným občanům, aby i oni ve svých publikacích a veřejném životě mohli podrobit kritickému hodnocení

- učení marxismu-leninismu a aby tato činnost nebyla posuzována jako nějaký trestný čin.
21. Žádáme, aby byly vráceny zabrané církevní budovy, které jsou pro činnost církve potřebné.
 22. Aby byla umožněna stavba nových kostelů.
 23. Žádáme zamezení svévolného odstraňování křížů, soch, kaplíček, Božích muk a jiných náboženských hodnot.
 24. Žádáme, aby pravomoc církevních tajemníků byla vymezena na základě marxistické zásady, že "Církve se musí stát svobodnými, na státní moci nezávislými spolky občanů stejného smýšlení." Žádáme ať je z pravomoci církevních tajemníků vyčleněna.
 25. Žádáme urychlenou a důslednou rehabilitaci nezákonně odsouzených kněží, řeholníků a aktivních náboženských laiků.
 26. Žádáme zamezení diskriminace věřících křesťanů v zaměstnání, především ve školství.
 27. Žádáme, aby věřící měli možnost v rámci petičního práva, vždy se vyjadřovat k jakýmkoliv problémům o kterých jsou přesvědčeni, že je jejich morální povinností se k nim vyjádřit.
 28. Aby byly zrušeny všechny právní předpisy, které neoprávněně kriminalizují značnou část náboženské činnosti duchovních i laiků.
 29. Žádáme doplnění nebo úpravu článků č. 16, 20, 24, 28 a 32 naší ústavy tak, aby byly v souladu s našimi návrhy.
 30. Žádáme také, aby všechny platné zákony a závazné právní předpisy, dotýkající se náboženské oblasti, byly uvedeny do souladu s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech.
 31. Žádáme, aby byla utvořena smíšená komise, složená ze zástupců státních orgánů a zástupců katolické církve včetně laiků jmenovaných Otcem Kardinálem Františkem Tomáškem a podobně i se zástupci katolické církve ze Slovenska, která by se našimi návrhy zabývala a řešila je.

Dáno na první neděli adventní r. 1987, kdy společným listem našich biskupů a ordinářů se zahajuje dílo duchovní obnovy rozvržené do deseti let.

Tuto petici podepsalo 249.785 občanů Moravy, Slovenska a Cech.

Gottwald a dr. E. Beneš zpečetili 25. února 1948 osud ČSR.

O.N. 88 DOKUMENT Č. 4

"Role opozice v době reforem"

Pokračování ze strany 1
spoluúčastenství v podnikání volného trhu.

Otázka "Co potom?", co bude v éře "po-komunismu", se tedy stává nejen reálnou, ale i nevyhnutelnou a nutnou. Nemá smysl si dále zakrývat, že jde též o otázku zcela politickou. Nejen tedy to jasné a čisté "prýč s komunisty", ale stále urgentnější: "A co potom?"

V lednovém čísle amerického *National Geographic* (svazek 173, č. 1, leden 1988, s. 80-121), známý polsko-americký novinář Tad Szulc (*New York Times*) popisuje svoji nedávnou návštěvu v rodném Polsku.

(Tad Szulc je dobře znám z Prahy, kde otevřel kancelář *New York Times* na jaře 1968. Dubčekova vláda jej akreditovala až 19. srpna 1968 a již 16. prosince 1968 byl z Prahy vykázan).

V závěru své reportáže Szulc popisuje své setkání s některými představiteli polské "opozice":

"Glemb a Jaruzelski se v soukromí setkali více než dvánáctkrát. Jak oba muži tvrdí, není žádného důvodu, proč by antagonismus mezi církví a komunistickým státem musel pokračovat, i když oba trvají na svých ideologiích."

Szulc také cituje slova kardi-

nála Glemba, který: "... řekl, že církev bude vždy v opozici proti komunistické ideologii, ale uznává, že Jaruzelski učinil "malé kroky", které představují "náznaky jisté demokratizace."

Dále kardinál Glemb odmítá na Západě rozšířenou interpretaci katolické víry jako aktivního gesta proti komunistickému režimu: "Existuje jistě velký rozptyl názorů na církev. Domnívám se ale, že stále menší a menší počet aktivních katolíků se na viru dívá jako na formu opozice proti režimu. Jde zde o následek prohloubení autentické víry, která je proti všemu umělému - a chodit do kostela z důvodů opozice by jistě bylo umělé."

Setkání s Walesou popisuje Szulc následovně:

Byl jsem velmi překvapen, když mi Lech Walesa během odpoledne v rezidenci kněze kostela sv. Brigity v Gdansku řekl, že "my se s Jaruzelským shodneme na cestě za reformou." Walesa mě navíc překvapil, když naznačil, že sdílí Jaruzelského vysoké mínění o Gorbačevovi a jeho sovětské politice reforem a obzvláště svým nečekaným názorem, že Solidarita by měla změnit svůj název na "Reformu", aby více zdůraznila evoluční pojetí polských změn."

Pokračování příště

Podnikání v SSSR

Za jediný rok platnosti zákona, který umožňuje vytváření společných podniků, bylo v Sovětském svazu těchto podniků založeno 18 a to s účastí firm z NSR, Finska, USA, Japonska, Itálie, Francie, Švýcarska a Indie. V nejbližší době přibude nových deset a o 40 dalších se jedná. Uvedl to v rozhovoru s novináři náměstek předsedy Státní komise rady ministrů SSSR pro vnější ekonomické vztahy I. Ivanov. Dotyčný ovšem se nezminil, kdy tyto firmy budou znovu "znárodněny".

Proti laseru

Kalifornská firma Harlamor - Schadek vyvinula látku, která je schopna vzdorovat laserovým paprskům a hodí se proto mimořádně pro vojenské účely. Materiál nazývaný zatím pracovním "lasero-vý štít", neumožňuje pronikání laseru, naopak paprsek rozkládá a zbavuje účinnosti.

Přezbrojování

Ministr obrany USA F. Carlucci vysvětlil, jak si USA představují nahrazení jaderných raket středního a krátkého doletu v Evropě, které mají být zlikvidovány na zá-

kladě sovětsko - americké smlouvy podepsané v prosinci ve Washingtonu. Na semináři více než 180 předních politických a vojenských odborníků NATO v Mnichově požadoval, aby taktické rakety Lance byly nahrazeny novým typem, aby byla vyvinuta nová taktická raketa vzduchem a aby bylo modernizováno jaderné dělostřelectvo NATO. - Zřejmě už v USA probíhají taktický manévry Gorbačevů!

Raketa Delta 181 v orbitu

Washington: Z americké raketové základny na mysu Canaveral, Florida, odstartoval raketa Delta 181, na jejíž palubě byl umístěn náklad k experimentu v rámci amerických výzkumů obrany v kosmu. Raketa vynesla do vesmíru 15 malých satelitů, které byly postupně vypouštěny při letu po oběžné dráze kolem Země, a zvláštní systém složený z různých čidel a výkonného počítače. Ten má sledovat vypouštění satelitů, napodobujících hlavice strategických raket v nejrůznějších fázích letu a vyhodnotit získané údaje. Cílem experimentu je ověřit možnosti sledování jednotlivých jaderných hlavice ve vesmíru.

Při pokusu sledovala družice a 100 pozemních stanovišť po dobu 12 hodin 15 raketových maket. Tyto "rakety" byly ve 14 případech odpáleny z družice, zatímco zbývající, asi 13 metrů dlouhá výzkumná raketa, byla odpálena ze základny válečného námořnictva v Barking Sands na ostrově Kauai na Havaji. Cílem pokusu bylo lokalizovat a rozlišit rakety během jejich letu. V ideálním případě mají být v systému obrany rakety sestřeleny hned po startu, kdy se pohybují poměrně pomalu a kdy produkují jasně viditelný kouř. Tato fáze je však krátká, a proto musí systém identifikovat a zničit bojové hlavice také ve střední fázi letu, kdy se vyhledávají obtížněji. Pokusná družice a objekty se mají během 30 dnů v atmosféře rozpadnout a nemají se tudíž dostat na zemi.

Rehabilitace?

Moskva: Komise politického byra ÚV KSSS, která se zabývá dodatečným zkoumáním materiálů spojených s represemi v letech 1930 až 1950, rozhodla na svém zasedání v Moskvě o právní rehabilitaci dvaceti osob, které byly nezákonně obviněny z účasti v tzv. antisovětském pravlcově trockistickém bloku a odsouzeny v březnu 1938 t.j. po padesáti letech!!!

Federální strana křesťanských radikálů

KŘESŤANSKÁ UNIE

K únoru

Před čtyřiceti lety v Československu se odehrálo závěrečné kolo jedné z největších národních katastrof, která byla domácí i světové veřejnosti prezentována jako "Vítězný únor". Někteří exiloví panáčkové se ještě dnes dohadují, jestli tenkrát prezident měl přijmout tu demisi a že zahraniční ministr svým tehdejším výrokem - s komunisty si rád zavládnou - popletl mnohé politiky doma i ve světě. Zatím Češi a Slováci doma - těžko se o tom píše.

Socialisté všech odrůd, necítíte ani dnes každý z vás svůj podíl na smrti a zotročení miliónů? Kde, ve které zemi nebo na které planetě ten váš socialismus funguje ke spokojenosti obyvatelstva? Kdy se konečně vzpamatujete a ohlédnete za sebe na tu poušť posetou mrtvolami?

Nebot' všeho do času, jen Bůh na věky!

Josef Novák
Salzburg

Milo Komínek
Toronto

V Jihoafrické republice žije mnoho utečenců z komunistických zemí východní Evropy. Žijí tam i naši krajané! Morální a svatou povinností nás všech je bránit jich v jejich novém domově všemi dostupnými prostředky před mezinárodním komunistickým spiknutím. Jde o jejich životy!!!

Association of Friends of South Africans (Canada)
Milo Komínek, Toronto, (416) 533-4242

Sovětský "ráj" pod drobnohledem

Pokračování ze strany 1

návštěvníci dokonce ještě o nějakou desítku více.

Pohovořili jsme si s duchovním. Pohovor byl krátký, avšak povznášející. Proslil nás o bible, kterých se jim hrubě nedostává. Sovětské tiskárny nově neotisknou a duplikace těch jejich byla zakázána. Kontrola dodržování zákazu není nic nesnadného, uvážíme-li, že všechny psací stroje, rozmnožovací stroje, kopírovací stroje Xerox a stroje na pořizování duplikátů všech typů jsou registrovány u KGB, takže pořídit kopii sebekratšího dokumentu je hra s ohněm, věc náramně riskantní. Vyřešili to tím způsobem, že ze starých "ladies" utvořili sbor dobrovolnic, které se uvolily biblí, část po části, opsat a opisy srovnat s originálním textem.

Bible se opotřebují v pěti až deseti letech, u lidí to trvá o něco málo déle. Komunisté pevně věří, vymře-li stará generace, náboženství samočinně zanikne.

Církev a duchovenstvo musí pracovat pod vedením rady, sestavené z ředitelů či starších, dosazených komunistickou stranou. Kázat evangelium mimo obvod kostela není dovoleno, rovněž tak dětem návštěva kterékoli z bohoslužeb. Zakázány jsou nedělní školy pro děti všech typů. Funkce církve spočívá výhradně v poskytování služeb starším lidem, ustáleným ve své víře a navyklým svým vlastním způsobům (po našem: 'ty už předělat nelze a taky už to nestojí za to'). Ze starších věřících pak jen několika málo stovkám věřících je dopřáno služby navštívit, neboť je to vše, co jim církev může poskytnout.

Právě to se hodí komunistickým vládcům, kteří se řídí Leninovým učením, že ateismus je přirozená a nedělitelná část marxismu. Všechny děti se učí ateismu ve školách. (Co vy na to, Bill Grahame?)

Vždycky jsem se domníval, že čtením zpráv mnoha předpokládaných odborníků na sovětské záležitosti jsem se na svou návštěvu Rusi dobře připravil. Přes to jsem byl překvapen dvěma odhaleními. Prvním z nich byla do očí bijící chudoba na každém kroku, druhým pak vitalita a síla marx-leninské doktriny. O převládající chudobě jsem podiskutoval v části I., nyní se budu věnovat tomu druhému.

Přečetl jsem celou řadu článků a knih, které tvrdí, že marx-leninské učení je přežitek a málokdo v Sovětském svazu v ně věří. Mnohé z těchto zpráv kladou za prvotní účel doktriny sloužit jako záminka elitní skupiny oficiálů strany a nomenklatury k osvojování si práva na udílení zvláštních privilegií sobě a útulku a chudoby lidu.

Je pravda pravdoucí, že byrokraté komunistické strany se těší mnohým zvláštním výhradám a nesporně vyššímu životnímu standartu, přesto však nevěřím, že by právě to mělo být přičítáno na konto cynického užití

komunistických doktrín. Jsem přesvědčen, že mnozí, ne-li většina jich, z řad členů komunistické strany upřímně věří v doktríny a mnoho sovětských lidí s nimi sdílí jejich názor.

Co mne překvapilo až na půdu, když jsem zjistil, jak mladí černí trhovci, jichž životní styl je na šířku se systémem, který otevřeně kritizují a odsuzují některé ze stranických vedoucích, věří docela a naprosto stejně v komunistickou strategickou doktrínu jako sovětské historikové a všichni ti, s nimiž jsem seděl u kulatého stolu a diskutoval. Všichni byli zajedno v tom, že Lenin znal odpovědi na všechny problémy Sovětského svazu a celého světa. Jejich víra v základní marx-leninské doktríny nebyla pouhá shoda, jako spíše hluboké přesvědčení.

UPRCHLÍCI

Dokonce i ti, kdož sběhli z komunistických zemí, si často podrží značnou dávku víry v komunistické učení. Zeptal jsem se černých trhovců, zdaliž by mnoho lidí opustilo Sovětský svaz, kdyby byla zvednuta Železná opona. Všichni do jednoho řekli "ano", avšak podmínili to tím, že v Sovětském svazu je hodně starých lidí, kteří si zvykli, takže se cítí relativně dobře tam kde jsou, a neodešli by. I přesto však si myslí, že většina by odešla; že by došlo k hromadnému odchodu přibližně 150 miliónů.

Dokonce ani tento masový exodus by neznal, že tito odloučenci se vzdali myšlenky komunistického obrození lidstva. Mnoho jich by odešlo z pouhé zistosti, ježto vědí, že životní úroveň a nadbytek všeho jsou na Západě daleko vyšší. Jsou posedlí touhou vytežit z této hojnosti, o níž se domýšlejí, že je jen dočasná, i když věří, že vydrží po zbytek jejich života. V hloubi duše jsou přesvědčení, že kapitalistický systém a buržoazie jsou odsouzeny k záhubě.

SILA MONOPOLU

Důvod k této skálopevné víře spočívá ve faktu, že komunistická vláda vlastní a kontroluje všechno, včetně všech vzdělávacích zařízení - škol, medií, literatury a umění. Všecko to, ruku v ruce, utváří jejich myšlení od samé kolébky, vstřípené doktríny jsou silou kulturou. Kamkoli jste a v kterémkoli městě Sovětského svazu, ukáže se vám obraz Lenina. Lenin zde, Lenin tam, pohlíží na vás z výkladu každého dárkového obchodu, obchodu knihami, v chodbě každé školy, v muzeu, kulturním středisku a sekretariátě strany. Tisíce lidí ho mají na klopě kabátu; jeho socha dominuje v každém parku a před mnoha budovami. Obrovská návštěvní tabule s hesly, velebicími Lenina a zastávajícími se zásad vědeckého socialismu, najdete tam i onde. Hesla jako "Dělníci, buďte rozhodni ve svém úsilí přispět k rozvoji světového socialismu" vidět všude kolem a zůstanou vryta v nevědomé mysli. Přeložil Richard Hanzlík

* **Náměstek ministra zahraničních věcí USA J. Whitehead** byl na oficiální návštěvě v Rumunsku.

* **Na území Maďarska** skončilo cvičení vybraných štábů a útvarů Maďarské lidové armády. Sovětské armády a Československé armády pod názvem "Družba 88".

* **Francouzské Národní shromáždění** schválilo dva vládní návrhy zákona o finančních prostředcích a majetku politických stran.

* **Po pěti hodinách** ukončila pětičlenná skupina francouzské teroristické organizace "Prímá akce" okupaci odbočky tiskové agentury AFP v Bruselu. Čtyři muži a jedna žena se vzdali policii.

* **Neznámí pachatelé** v Bruselu ostřelovali budovu informační kanceláře komunistického Afrického národního kongresu (ANC). Sdělena to belgická policie.

* **22letá Angličanka D. Leonardová** je první ženou na světě, která se po transplantaci srdce a plic stala matkou. Byla operována v červnu 1985. 5. února t.r. porodila chlapečka vážícího 2,7 kilogramu. Podle zprávy lékařů proběhl porod bez problému a dítě i maminka jsou v pořádku.

* **Prezidium Nejvyššího sovětu SSSR** uvolnilo prvního náměstka předsedy rady ministrů SSSR N. Talyzina z funkce předsedy Státního plánovacího výboru SSSR. Novým předsedou zmíněného výboru a prvním náměstkem předsedy rady ministrů byl jmenován J. Maslujkov.

* **Závěrečným vystoupením** italského ministra zahraničních věcí Giovana Andreottiho skončil na benátském ostrově San Giorgio mezinárodní seminář "Lidská práva a církevní svoboda v mírové Evropě v duchu Helsinek".

* **Na sovětské zkušební střelnici** v oblasti Semipalatinska se uskutečnil podzemní jaderný výbuch o síle do 20 kiloton. Oznámila to agentura TASS.

* **Americký Národní úřad** pro letectví a vesmír (NASA) zveřejnil své záměry pro vy-

Jára Meců:

Vzpomínám na únor

Vzpomínám na Únor,
když vidím svoji vlast
obtočenou dráty,

Vzpomínám na Únor,
když vidím ruce
sedřeného táty,

Vzpomínám na Únor,
když čítám mrtvé
od popravních špalků,

Vzpomínám na Únor
když vidím pod křížem
svůj národ, svoji matku,

Vzpomínám na Únor,
když vidím pole
bez žitných klasů,

Vzpomínám na Únor
kolik proň bylo hlasů!

Vzpomínám na Únor,
v němž pravých mužů
bylo strašně málo,

Vzpomínám na Únor,
kdy o svobodu
národa se hrálo,

Vzpomínám na Únor,
kdy rudý žoldák
chechtal se nám z tanku,

Vzpomínám na Únor,
když vidím plakat
Palachovu matku,

Vzpomínám na Únor,
na náměstí,
a snůh

Vzpomínám na Únor
na nenávisť,
i snůh,

Vzpomínám na Únor,
když vidím lágry,
žaláře a bídu,

Vzpomínám na Únor,
na zločin
na mém lidu

(Z knihy: "Psáno na buben".)

puštění stále orbitální stanice, která má být umístěna na oběžnou dráhu. Jednotlivé americké osádky by se podle těchto plánů měly na stanici střídát v intervalu šesti měsíců.

* **Japonská vláda jako každý rok** uspořádala den severních zemí, protisovětskou kampaň na podporu územních požadavků na část Kurilských ostrovů, které se přivlastnil Sovětský svaz po druhé světové válce.

* **Italská vláda schválila** návrh zákona o zavedení nové měny. "Nová lira" má odpovídat 1000 dnešních. Stará a nová měna mají platit nějakou dobu společně.

* **Zvláštní bezpečnostní tribunál** Somálské demokratické republiky odsoudil bývalého viceprezidenta J. A. Abokora ministra zahraničních věcí O. A. Ghaliba k trestu smrti za účast na protistátním spiknutí v roce 1982.

* **Mezinárodní komise historiků** předala ve Vídni zprávu s hodnocením činnosti rakouského prezidenta Kurta Waldheima v letech druhé světové války. Prezidentovi podle zprávy nelze vytýkat "žádné osobní provinění".

* **K přísné ochraně názvu** ulice a náměstí přistupují moskevští "odborníci" a pracují na "červené knize" těchto pojmenování. Toto opatření vyvolaly snahy z nedávných let přejmenovávat starobylé uli-

ce, města a oblasti.

* **V Japonsku byla vyvinuta** nová umělá hmota, která vydrží teploty až do 320 stupňů Celsia. Vzhledem k výjimečné odolnosti vůči teplotě bude využitelná při výrobě součástek pohonu vozidel, ropných čerpadel a v elektronickém průmyslu.

* **Nejčistší tepelnou elektrárnu** na světě spalující hnědé uhlí mají v západoněmeckém Arzbergu. Přispělo k tomu nové simultánní zařízení na čištění spalín. Při použití aktivního koksu a amoniaku přesáhla účinnost zachycování oxidu dusíku 70 a síry dokonce 95 procent.

* **Statistika zveřejněná FBI** na základě údajů z roku 1986 konstatuje, že z deseti nejnebezpečnějších lokalit v USA leží tři na Floridě a čtyři v Texasu. Z desítek nejbezpečnějších má zase plných pět Pensylvánie.

* **Vláda Spojených států** zastavila prodej některých amerických zemědělských výrobků do Panamy.

* **Přebytek celkové platební bilance NSR** dosáhl loni 41,2 miliardy marek, zatímco v roce 1986 činil jen 5,96 miliardy marek. Podle sdělení Spolkové banky západoněmecký vývoz převýšil loni dovoz o 117,55 miliardy marek.

* **Američtí archeologové objevili** v poušti u Města Tuscon v Ariz. vodní kanál z 12. stol.

Oznámení

Komplikace starého zranění a následků sedmnáctiletého věznění byly příčinou delšího pobytu vydavatele "Našich Hlasů" v nemocnici. Nyní je vydavatel zpět v redakci a dohání se, co zameškáno. Od začátku roku se nahromadilo množství článků k otištění, korespondence k vyřízení, osobních dotazů a podobně. Prosíme dopisovatele, čtenáře i přátele, aby vzali v úvahu okolností a obrátili se trpělivostí, trochu budou totiž čekat, než jejich vzácné příspěvky budou otláčeny a dotazy zodpovězeny.

Vydavatel a hlavní redaktor Milo Komínek doufá, že to vláchní pochopí a že mu zdraví a štěstí po zbytek roku zůstane nakloněno. My z okruhu jeho spolupracovníků mu to ze srdce i poněkud sobecky přejeme, poněvadž víme, že když noviny za velkých potíží a obětí jeho rodiny nebude dělat on, nebude je dělat nikdo. . . . Bůh nám odpustí. . . .

Jiří Peterka

JOSEF HERMAN.

ZA NÁRODNÍ KULTUROU

“Nenapravitelný básník”

Tak nazval Svatopluka Čecha “učitel novinářů” dr. Servác Heller poté, co básník “píše obdivně a odevzdaně mluví o krásách české krajiny, o láskách, lánech rozviněných klasů, o stříbrném toku řek a modravé klenbě, o pestré paletě podzimu a sněhovém příkrovu, o ptačím zpěvu, o všem, co patřilo jeho rodné vlasti” a jako vzácný a ojedinělý dítkyramb prolínalo jeho verši.

Čechův zvukový, melodický hlas strhl zástup svojí zpěvností. Nepodařilo se snad nikomu jinému upoutat tolik zvukových jmen ke kompozici na vlastní předlohu. Skladeb se ujímali s radostí a stejně radostná to byla díla.

Ve své době byl Svatopluk Čech naléhavě potřebným verbířem za dobro, čest a spravedlnost, sám spravedlivý, čestný a dobrý cítil tyto ctnosti jako nepominutelnou potřebu v lidském bytí, vztazích jednotlivce i vyšších celků. Však proto byl označen za “posledního probuzeneckého básníka”, který dovedl svým veršům dát vlastní snění a představy přesně vymezením tvarem i úlohou.

Čas neúprosně zanáší staré stopy prachem současnosti, v němž to víří čerstvosti a novotami. Krutému osudu unikají jen skutečně velcí, vztyčených hlav, k nimž nedosahuje pozdější nános nepřízně a nepravdy. V životě tomu tak je, všichni to víme. A v umění nejinak.

Z našeho uměleckého nebe patří mezi takto do výše čnici zjevy také básník Svatopluk Čech, jubilující v letošním únoru (zemřel 23. 11. 1908). Počet životopisů anebo jen jeho nástinů a rozborů celého díla i jednotlivě nasvědčují, jak závažným umělcem Čech byl, jeho velikost.

Nelze vyzdvihovat neustále jenom autorství pana Broučka. Ze žádné práce o básníkovi “Lipý” “Lešetinského kováře” nebyl vynechán Čechův rozhodující cit k vlasti. Vím se mezi verši stejně zřetelně, jako prózami. V souhlase s obdivem byl Čech všeobecně označen za herolda užž vrcholícího nadšení - pouhých deset let po jeho smrti dosáhl národ vytčeného cíle.

Nejednou byl stavěn jako podivín, samotář, uzavřevší v sebe pathos doby, snad nejvýraznější charakter druhé polovice XIX. století. Hle, co říká sám o sobě úvodem sbírky “Ve stínu lípy”, přímo předurčené k přetlumočení sborem i sólem:

Bud' zdrávo, údolí mé tiché, skromné!
Můj ráj dávno ztracený, bud' zdrávi!
Jako hejno křepelky tu vzlétá pro mne
z každé brázdy upomínky dav.
Ty jabloně nad mořem zlatých klasů
mi šeptají o blahu zaslých časů,
ta bílá stezka, vinoucí se v bor,
mne vábí k místu, kde tak často vítal
mladého samotáře jedlí sbor
a z větví nízkých poustevnu mu splítal.

Jakoby se sám stavěl stranou, necítil z jeho slov stín bolesti, nežádne výtky nebo skepsy. Lyrická romantika oddanosti, dalo by se bez nadsázky říci. Čím byl vehnán do této samoty nemožno připsávat okolí nebo nepochopení. Svoji odloučenost vnějšmu světu chápal jako své rozhodnutí jakkoli pevné, ale vlastní, pobýval v něm spokojeně a s čistým svědomím. Na podepření jeho hrdosti a úcty k člověku a “čistého čela”, jak říká Dyk, slouží neposkvrněnost tak říkajíc žití mrtvého - Svatopluk byl napaden pouze jedenkrát

Macharem a ještě k tomu po Čechově smrti, když už nemohl na nehoráznost pádně odpovědět z ušlechtilého srdce, jak zasluhovala.

Osmdesáté výročí básnickovy smrti se zdá vhodnou příležitostí k poukazu na dosud nezachycené osudy jeho díla - totiž ve filmu. Krátce po převratovém roce 1918 se objevuje na stříbrném plátně poprvé. Tenkrát patřil do živých vzpomínek současníků, jevící k němu opravdovou vděčnost. Ukázali ho ve společnosti s Nerudou, Palackým, Smetanou, Havlíčkem a Tyršem v zkratkovitém snímku, míněném jako apotheosu národní samostatnosti v režii J. A. Palouše. Zajímavé je, že se zde neobjevil žádný malíř, nikdo ze zasloužilých češtinářů (básní “Naše řeč” se postavil v jeden šik vyznavačů bezpodmínečné zachrany jazyka), ani například Antonín Dvořák nebo mnozí jiní jen jinak orientovaní. Nicméně touto zkratkou byla zahájena delší řada “vlasteneckých” záběrů - snad dobře míněných, však drnkajících spíše na strunu patriotického smýšlení nadšeného lidu.

Se Svatoplukem Čechem se setkáme i v dlouhé vlně filmových zpracování díla básníků z minulosti - viděli jsme v ní Tyla, Puškina, Hamsuna, Jokaye, ale i Goetha, Tolstoj a E. A. Poea.

Ferry Seidl tenkrát adaptoval Čechova “Lešetinského kováře” (1924). Šlo o zajímavý pokus, nikoli dílo. Závažným zůstal jenom pro filmovou historii, nikoli vinou básnickovou se ukázal celkem neúspěšným.

Později byl zveřejněn ještě filmový přepis povídky “Jestřáb kontra Hrdlička” v režii V. Borského a zmíněný již pan Brouček. Snad došlo k realizaci ještě jiných prací Sv. Čecha, k jejich výčtu však nejsou po ruce bližší informace.

Když mladší současník vytýkal Čechovi, že nebyl srdcem národa, je nutné připomenout, že sám se jím zdaleka nestal on sám, zatímco několika pozdějším generacím pulsují srdce se srdcem básnickovým, českým daleko více než pouhým jménem, kdežto s druhé strany pocítili sami na sobě, jak zkrivená byla idea druhá ve zničujících důsledcích.

Skromný, tichý, čestný - tak uzavírají pisatelé o Čechovi své úsudky, vrcholící označením za nejpodmanivějšího hlasatele češství v nádherné vlastenecké tvorbě. Lidské klady básníka Svatopluka Čecha na nás hledí s podobizny Maxe Svabinského (1900), která byla patrně předlohou pro portrét známkový, jímž pošta uctila výročí básnickova skonu po pul století (1958).

Adolf Heyduk

Veršujícím krajinářem, jako byli Postl, starší bratři Mánesové, Kosárek anebo Jihočech Sedláček, byl básník Adolf Heyduk. Také se přimkl k rovině na jihu Čech. Opěvoval ji ze svého píseckého domova na cestách i ve vzpomínkách. Jakoby kraji odkázal celou citlivou duší. Její přírodě a jejím stvořením, aniž by si pro sebe ponechal sebemenší kousíček.

Ještě dnes čteme jeho písně o kráse českého světa se zatajeným dechem, stojíce téměř na pokraji propastně slíčné země, kypící mlékem a strdím. On jí prošel dolů a vzhůru, vyzpíval její melodii a učil své soukmenovce lásce k ní. Tak vroucně ji miloval.

Ani život v provincii ho neoddelil od vůkolního života. Přispíval odtamtud veškerými schopnostmi a silou k podpoře národního snažení. Odměnou mu dopřáno dožít se slavných převratových dní a ještě pár let vychutnávat sladkost svobody i když se za ni nyní muselo bojovat ještě usilovněji.

Dnes si se steskem vzpomínáme na smutné datum 6. února 1923. Adolf Heyduk zemřel. K tomu nezapomínáme, že letos v červnu uplyne 140 let od jeho narození pod nedelekým Rychmburkem. Miliony jsou po takové době nenávratně mrtví - Heyduk žije v básních, vzpomínkách, s těmi, kteří se k němu přimkli.

Při letošních oslavách nebude jistě na škodu zopakovat si historiku ze dne básnickových sedmdesátých narozenin. Jeli mu gratulovat čeští Olympiáni, vedeni Vrchlickým, Kvapilem, Kláštereckým a Sekaninou - a Zevlounem Tímou.

Heyduk dlouho nemohl přivyknout “slavíkovi z poutaví”. Tenkrát řekl jednomu z nich: “Máte štěstí, že jste nechal slavíka spát. Těm kteří ho vyplašili, těm bych raději ukázal, že slavík taky tluče. A někdy tlustou holi.”

Mezi gratulanty byla spousta žáků (Heyduk učil v Písku na reálce). Přišli prostí lidé ze sousedství, přítomen byl prof. Ševčík a nějaký Angličan. Lidé zpívali, vyprávěli, recitovali a Ševčíkův kvartet improvisoval malý koncert. Básník s úsměvem naslouchal.

Adolf Heyduk

Po skončení oslavy darovala pani Heyduková každému gratulantovi růžičku - bylo jich tolik, že donesené kytice pomalu zmizely. Nebylo to krásné a podobno odumřelé idyle? Při oslavách Heydukových pětadesátin se někteří z gratulantů před patnácti roky sešli u básníka znovu. Bylo již méně hluku, méně zpěvu a hudby - snad i slávy. Na básníkově čele se rozložily hluboké, stařecké vrásky, vous a vlasy zbělely jako mléko. Léta nachýlila postavu a krok učinila nejistým. Těžko už vzpomínal jmen svých přátel. Paměť k němu byla vlastně milosrdná.

“Copak dělá Pepíček?” ptal se na Sládka. Jako vždycky. Jel na Zbiroh. Na houby”, odpovídal Kvapil.

“A co Matěj?” - myslel na Šimáčka.

“Rybaří” - vymýšlel si Kvapil.

“A co Vrchlický?”

V jeho tváři se cosi zachvělo, naklonil hlavu a čekal. Snad přece jen něco tužil.

“Trochu marodí”, snažil se opět Kvapil o klidný tón a dokázal se dokonce usmát - “ale

znáš ho, naříká, naříká a má pevnější kořínky než my všichni.”

Vrchlický byl již řadu let na věčnosti, mnozí tam Heyduka předešli. Dobří lidé ho však šetřili a zaháněli od něho zlé zprávy. Ienkrát k pětadesátce mu osobně přijel přátel i prezident republiky.

V téže době už se Heyduk na nikoho nedokázal zlobit, poltavský slavík již nepůsobil, Heyduk byl smířen se světem, který opustil ve vzpomenuť den, zanechal svým současníkům i obdivovatelům pozdějším jako stráž bohatého díla.

Krajinář z lásky

Nadarmo není Vojtěch Sedláček, žák Preislerův a Svabinského, stavěn do téže řady s V. Radou a Václavem Rabasem stylově, poněvadž příslušností k Umělecké Besedě patřili již dlouhý čas do jedné škatulky.

Česká vesnice, příroda a otevřený prostor kraje byly mu obrazem domova, který citlivým štetcem zanesl do našich domovů. Jsou ty jeho krajinky útěšné, že by člověk před nimi tleskal, ačkoliv takové nadšení je projevovalo nad obrazem málokdy - snad nikdy - veřejně.

Rodnou zem viděl v rytmu celoroční práce. Měnila se mu rozličným osem, miloval mraky víc než čistou oblohu. Měnily mu světlo a rytmus terénu.

Sedláčkovy barvy jsou jasné, syté, jakoby kolorované kresby. Obsahují pravdu světa, kterým procházel, obdivoval se mu a citlivě zaznamenával.

Mnohé jeho práce byly zveřejněny ve více časopisech. Ať již jako literární doprovod nebo individuální oleje. Zájem věnoval od půle dvacátých let Orlickému kraji, který si nakonec zamiloval pro jeho dramatickosti a zvlnění terénu. Také říkal o své práci ve zkratce: Maluji krajinu živou, kde se pracuje. Pracoval v ní také, ozdobiv ji uměleckým štítem i s tím, co nenadané oko míjelo. Vtiskl ji znamením svého štětce.

Vojtěch Sedláček zemřel před patnácti léty (3. 2. 1973) - jednaosmdesátiletý, jmenován národním umělcem, jako nositel několika vysokých vyznamenání za svou činnost.

Ema Destinová

Na letošní únor připadá stodesáté výročí narozenin Emy Destinové (26. 2. 1878). Kdo ji nezná aspoň podle jména, které oslňovalo svět začátkem tohoto století? České pěvkyni se dvořili slavní kolegové muzikanti. Škoda, že vlastně první světovou válkou nastal nežádoucí zlom v jejím umění - bezmála se odmlčela. A dnes je velmi těžké přiblížit ji posluchači bez gramofonových desek, bez magnetofonových pásek a bez nejnovejších technických vymožeností. Však ze Slavína se největší česká pěvkyně dívá, jak to v Národním a ve světě vedou.

Jaroslav Vrchlický

Básníkem Jaroslavem Vrchlickým jakoby vrcholilo souhvězdí buditelů české poesie, Hála, Neruda a řady dalších. Vrchlický nasadil české poesii korunu, jež se vyrovnala svatováclavské stejně jasným leskem, jako jsou (či byly!?) její kameny. Kdosi ze starých přátel mi kdysi vyprávěl, že procházel mezi posluchači a ad hoc překládal Dantovu Božskou komedii - ve verších! Tehdy jsem se básníkovi prvně poklonil a dnes bych učinil rád totéž, jen kdyby se kolem mne shromáždil pořádný dav: Jaroslav Vrchlický, vl. jm. Frida, se narodil v téže době, jako mnoho našich vynikajících umělců: 17. února 1853 je tomu 135 let.

Barrandovské ateliéry

20. 2. 1933 byl zahájen provoz v novostavbě filmových ateliérů na Barrandově (projektovali architekti Max Urban a Vilém Kittersheim). Prvním uživatelem nového stánku, který se postupem času stal pojmem, byl režisér Svatopluk Innemann s detektivkou “Vražda v Ostrovni ulici”.

Památník jedné politické strany?

Odrostlé památné stromy kolem pomníku T. G. Masaryka, mají být vykáceny!

Protože se mezi krajskou veřejností při různých jednáních sem tam mluví a píše o finančních příspěvcích na Památník v Torontě, byl jsem se také při mé poslední cestě v Torontu podívat jednou v neděli na Masaryktown, kde se má údajně tento nový monument postavit. Víte, že už tam stojí památníky a dokonce živé? Jsou to vzrostlé lípy ve stáří asi 30-40 let označené pamětními deskami na T. G. Masaryka, prezidenta Eduarda Beneše, generála Milana Rastislava Štefánika, generála Viesta, generála Goliána a snad několika jiných. Tyto památné stromy vysazovali vlastníma rukama Dr. Alice Masaryková, Herben, senátor Vojta Beneš a dokonce i sám Jugoslávský král Petar a jiní významní exulanti. Pamětní desky položené pod jednotlivými stromy musíte hledat v humusu. A vzrostlé stromy? Ty mají vbrzku padnout pod sekerami a pilou ctižádostivců, kteří je chtějí vymýtít, aby na jejich místě se tyčily obytné domy pro naše staré krajany. Ani ty domy, které tam chtějí postavit, jednou by nebyly české a bydleli by v nich jiné národnosti, až zemřou naši důchodci. To znamená, že jedna památka padne, aby byla postavena jiná. Na jak dlouho? Masaryktown byl už jednou parcelován a část z něj odprodána. Někdo na vlastenectví vydělal peníze a dnes opět se má Masaryktown parcelovat a znovu se chce na vlastenectví obohatit!

Pamětní deska na T. G. Masaryka, která je tak jako i další desky pod humusem.

Ti, co žijí roztroušeni po světě a jsou vyzýváni, aby přispěli svojí hřívnou k postavení památníku mučedníkům, neví, že Masaryktown je vzdálen od středu Toronta asi 20 mil, což znamená na evropskou vzdálenost 32 kilometrů. Nepřijde tam ročně více, jak 1.500 různých osob. Většinou je dostaveníčkem karbaníků, jak jsem sám na vlastní oči viděl. Navíc, Masaryktown je majetkem soukromé korporace: Masaryk Memorial Institute Inc., tedy výběrového seskupení lidí, kteří, už po mnoho let jsou výlučně přijímáni podle partajního klíče jedné politické strany, se vstupním členským vkladem 100 dolarů. Zkuste se stát členem M.M.I., jak je ve zkratce nazýván Masa-

rykuv Memorial Institut Inc.! Než se jím stanete, zestárnete jako ty památné stromy co mají vzít za své! Tak tomu bylo i s Masarykovou halou na Cowan 212, která musela být prodána, ale dodnes stojí a slouží jiným národnostem, vyjma české. Tak se to nějak podobně může stát i se zbytkem Masaryktownu a s památníkem umučeným.

Za co se stydíme? Proč se schováváme? Proč demonstrovat za plotem? Proč máme křičet v koupelně? Proč nemáme křičet tam, kde nás každý může slyšet a vidět!

Památník ano, ale tam, kde nebude pomočován opilci a zneužíván příležitostnými děvčkami, které pro sex si nevybírají místo. Památník, který bude přístupný i těm, kteří nevyznávají nijaký socialismus, protože jeho odpůrci mají v živé paměti, že socialisace v Československu dala už v roce 1945 zelenou komunismu, který vládne a vraždí své oběti plných 40 let. Neumírali jen socialisté, které ve svých knihách tak opěvuje Jožka Pejskar a navozuje tak příštím generacím falešnou atmosféru. Když pomník, pak bez rozdílu všech, který by stál na veřejném a viditelném místě, kolem kterého by denně musely projít tisíce chodců i jiných národností, aby se stal pro všechny svobodné lidi mementem. Poláci mají svůj památník na "Katyn" uprostřed města a Maďaři svůj pomník mrtvým "z revoluce 1956" na nábreží jezera Ontario na Sunnyside. Tisíce a tisíce lidí tyto monumenty denně vidí a ony připomínají veřejnosti Toronta, že svoboda se získává obětmi.

Památník nesmí být zneužit pro slávu jedné politické strany a malé skupiny bývalých politických vězňů sročených kolem "K-231", která se dere všemi prostředky k moci a to i způsobem nevybíravým a demagogickým, aby zmátla nejenom krajany ve svobodném světě, ale i poctivé politické vězně v samotném dosud rdouseném Československu.

Co je ale největším zneučtáním památky všech popravených, zavražděných a umučených je skutečnost, že ti, kteří si tuto pomníkovou akci vymysleli, k spolupráci přizvali i ty, kteří jejich tehdy servilní politikou celou situaci způsobili, jiné, kteří mlčeli a nikdy neodporovali; dokonce i takové, kteří v oné době byli členy komunistické strany, která ono vraždění prováděla. I taková dnes "s lidskou tvář" a jím podobní byli přizváni, aby měli Morální patronát nad převzetím památníku". To je cynismus a komedianství, které nemá obdoby a všichni slušní lidé tuto amorálnost musí odsoudit a odmítnout.

Přátelé, je to vše na pováženou a někdo se i otřese hnusem, že je možné vytloukat politický partajní kapitál i na mrtvých.

Jan Rozehnal

Prezident Waldheim odpovídá ...

Videň: Rakouský prezident K. Waldheim v televizním a rozhlasovém projevu prohlásil, že nehodlá podat demisi, odmítl zprávu "mezinárodní" komise o své vojenské minulosti a zdůraznil, že má čisté svědomí. "během diskusí," pokračoval Waldheim, "byl také vysloven požadavek, abych předčasně odešel z funkce prezidenta. Chtěl bych k tomu zaujmout co nejjasnější stanovisko: Rakouským spolkovým prezidentem jsem byl na šest let zvolen přesvědčivou většinou, tajným a přímým hlasováním. Hlava státu nemůže ustoupit před pomluvami."

Prezidentem na další období

Assunción: Paraguayský ministr vnitra a předseda paraguayské vládní strany Colorado S. Montanaro oznámil, že po sečtení asi dvou třetin hlasů byl ve volbách z minulého týdne 89 procenty všech hlasů na další pětileté období zvolen prezidentem generál A. Stroessner. Na několika místech politická levice zorganizovala protestní demonstrace, ale na výsledku voleb nemohla docílit změn.

pákistánských jednání pod patronací OSN v Ženevě, pokud "nebudou spokojeny s jejich výsledkem a pokud nebudou důkazy, že Sověti vojska opravdu budou stahovat."

Test

Spojené státy provedly velmi úspěšnou zkoušku pomocné startovací rakety určené pro vypouštění víceúčelových kosmických lodí. Text byl uskutečněn na cvičném prostoru letecké společnosti United Technologies poblíž kalifornského města San Jose.

USA vyčkávají

Washington: USA vyčkávají s odpovědí na otázku, kdy zastaví svou pomoc afgánským vlastencům v případě realizace plánu oznámeného M. Gorbačovem. "Souhlasili jsme, že budeme pro zastavení pomoci povstalcům, jakmile Sověti zahájí stahování vojsk," řekl mluvčí Bílého domu M. Fitzwater. Odmítl však uvést jakýkoli přesnější termín. Ministerstvo zahraničních věcí zase pohrozilo, že USA nebudou plnit úlohu garanta dohod, které mají vzít z nepřímých afgánsko-

Dne 7. února 1988
zemřel herec, režisér, zakladatel
a vedoucí Nového Divadla

Ferdinand Čulík.

Jeho láska k divadlu,
obětavost a talent nám vždy
byly a budou inspirací.
Ferdo, budeme pokračovat...

Soubor Nového Divadla

Calgary v plném lesku

Dnes troška čísel a historie: Obyv.: 640.000 (čtvrté největší město Kanady). Kde město najdete: Calgary leží v jz. rohu prov. Albery na vých. úpatí Skalnatých hor. Calgary je středisko kanadského olejářského průmyslu - 590 olejářských závodů tam má svůj hlavní stan - a rovněž klíčové středisko dobytkařství. Přes 900.000 lidí tam ročně zavítá v červenci, shlédnout tamní výstavu a světově známé Stampede (největší rodeo na světě: Guinness), desetidenní festival, sestávající z koňských dostihů, výstavy dobytka a výše zmíněného rodea. Z profesionálních sportů je to v první řadě ligový hokejový tým (NHL) Calgary Flames a tým amerického fotbalu (CFL) Calgary Stampeders.

Historie - Bílí lovci kožíšin a

obchodníci jimi se v této oblasti poprvé objevili v začátcích 18. století, a válka s Indiány kmenů Blackfoot a Sacree vypukla o sto let později. V r. 1875 vystavěla v místech dnešního města Severozápadní železnice (dnes RCMP - the Royal Canadian Mounted Police) tvrz. Velitel její posádky, plk. James F. MacLeod, pojmenoval tvrz po domově svého předchůdce, Skota. Calgary, což v gaelštině znamená "čistá, tekoucí voda". Calgary bylo prohlášeno městem r. 1884. Většina obyvatel je anglického původu, angličtina je v provincii úředním jazykem. Po druhé světové válce se v Calgary usídlil velký počet Evropanů, jmenovitě Holanďanů, Francouzů, Němců a Skandinávů. (DrAC)

NIBOWAKA

spolek přátel přírody, lovců a rybářů

dovoluje si Vás pozvat na

POSLEDNÍ LEČ

která se koná v sobotu, 27. února 1988,
restaurace PRAHA, Masaryktown, ve 20 hodin

Výborná večeře — Bohatá tombola
K tanci i poslechu hraje Česká Trampská kapela
Vstupné \$8. za osobu
Reservace vstupenek 281-2112

O Šanghaji, Bat'ovi a paměti lidské

PROF. DR. MILAN ZELENÝ

Léto 1987 jsem strávil na přednáškovém turné po Číně. Podrobnosti profesionálního života českého exilového ekonoma nejsou vzrušující, ale jedna krátká příhoda do našeho exilového sdílení snad "projde".

Čínské přednášky se týkaly batismu a systému podnikového řízení Bat'a, jakož i současného "bat'ovského" experimentu v moravských Slušovicích. Byla dokonce založena i čínská sekce "Studijního ústavu Tomáše Batě (SUTB)" se sídlem v Tianjinu (s šedesáti zakládajícími členy); naše materiály byly přeloženy do čínštiny (Víte, že "bat'a" lze přeložit jako "nejlepší ze všech"?). Příští léto již tohle všechno "natáčení" pojedě "na ostro", se skutečnou podnikovou aplikací systému Bat'a a za spolupráce šanghajských filmových atelierů.

Tak si představte: v Šanghaji se mi poštětilo objevit původní Bat'ovu prodejnu z r. 1936.

Detaily zde vypisovat nemohu, ale studium "videokazet" nepomohlo. Rozjelo se to pak rychle: Kde? Kdo? Proč? A nač?

Začal to profesor Chang Tsun-Tsing, který se dozvěděl o mé plánované návštěvě v Šanghaji a po přečtení přednášky o Bat'ovi si uvědomil, že si pamatuje prodejnu obuvi "Bat'a" v Šanghaji ze svých dětských let. Mladí studenti, Liu Jin a Liqun He, jakož i bývalý Changuv student, nyní tianjinský profesor Xu Shubo, se vrhli do detektivní práce s takovým nadšením, že mi bylo představitelů čs. "vědeckého" exilu velmi líto.

Víte, hledat v Šanghaji roku 1987 Bat'ovu prodejnu z roku 1936 je nejen bláznovství, báseň, perfekce a nostalgia, ale i krutý výsměch nám všem - vše pěkně shrnuto do jediného pytlíku pocitů. Obzvláště zabolí, když vám čínští studenti prsty ukazují na skupinu buranů s růžově býčími šíjemi, zpocenými pupky, květovanými "safarí" košilemi a sešmajdanými "botami", se slovy: "Vidiš, to jsou Rusové! A ty, našinče, přijdeš blíž a slyšíš: "Musíme už do autobusu, Jindro, vole, na tuhle pagodu se už kurva vysér", v rodném to jazyce Tomáše Batě. Náhle mlčíš, exilový bojovníku - náhle mlčíš, stydíš se a uvědomuješ si jak vzdáleno je myšlení "Bat'a" od těchto česky mluvících "Rusů" - takpřítomně původních stavitelů batismu... Brrr.

Dívka Liu Jin příběhla do hotelu a křičí: "Našli jsme!"

Je vzrušená a rozčilená, více než já. Proč asi?

Jde o prodejnu obuvi "Rudá hvězda" (nyní typicky "bez bot" a v procesu jakési přestavby) na ulici Huai Hai Zhong, ve středu Šanghaje. Každý tomu tam dodnes říká "Bat'a". A proč asi?

A už se jede. Plný taxík, fotoaparáty, zápisníky a pot vzrušení: dav lidí se rychle srocuje na chodníku - co se to děje?

Starý Bat'ův zaměstnanec, pan Haicang Wang, z uličky Chong Qing Zhong v Šanghaji, přijíždí urychleně - na bicyklu. Ano, pracoval u Bat'ů jako mladý příručí - a to ještě před tou japonskou válkou.

Ukazuje mi staré fotky: ihned rozpoznává tu organizaci a klasický "design" prodejny, tu pověstnou dvojitou řadu křesel, to heslo "Náš zákazník - náš pán". Pamatuje si, jak nosil bílou košili a červenou kravatu, vzpomíná s hrdostí a láskou na svoji "službu veřejnosti". Oči se mu lesknou, povídáme si spolu a kolem se moc nedíváme. Je ticho a nikdo nám vlastně vůbec nerozumí.

Zvenčí se ozývají výkřiky, že uvnitř je "Bat'ův syn" a že se chystá znovuvstavení Bat'ových prodejen v Šanghaji! Z toho mi je všelijak a v hlavě mi bzučí: Liu Jin jim trpělivě překládá mé vysvětlování, gestikulu-

je, přemlouvá... Jak je mi líto té předčasné vzškrtnuté jiskřičky, staří i mladí "bat'ovci" Šanghaje... Profesor Xu Shubo říká, abych vyřídil jejich srdečné pozvání i všem torontským Bat'ům. Nemohu slíbiti nic.

Haicang Wang se vytratil dozadu do skladu a po chvíli přivlekl - původní Bat'ovu zákaznickou židli! Snad si na ni ještě pamětníci pamatujete: blyštící se chromované trubky, tvarovaná, tmavě vyleštěná překližka, přirozeně pružné pérování - ani Corbusier by se za takový "design" nemusel stydět. Sedával jsem v těchto křeslech jako kluk (u Bat'ů na Žiškově pod tržnicí) a s pýchou pozoroval nohy své mladé mámy. Nevím kolik těch židlí "přežilo" v Praze, v Chicagu či v kanadské Batavě, ale já jsem vám tu jednu z nich našel v Šanghaji. Snad jsem ji našel pro nás pro všechny, kteří se ještě nazýváme bat'ovci.

Víte, sedět v takové Bat'ově židli přes 40 let staré, to je vám až bláznivý zázrak. Ted' se zase zalesknou oči mě - vždyť jsem tehdy ještě ani nebyl na světě. Sedím tu v té židli, dívám se na dívku Liu Jin a říkám: "Já vím, že jsem blázen, musím vám připadat jako idiot, takové vytržení nad pitomou židli - a navíc nejsem Bat'ův syn. Dělán si fotky židlí a vy chcete měnit společnost."

A tahle čínská studentka, snad něco přes dvacet, mi odpoví: "Plně ti rozumím, chápu tě a závidím ti." A směje se.

U čaje jsem jim nabídl myšlení Egona Erwina Kische, pro kontrast. Vozím ty jeho "věci" nyní všude s sebou. Kisch je ten co napsal: "Tomáš Bat'a v sobě viděl nadělověka a podle toho v jiných podlidi, podváděl je nestoudně, vykořisťoval je, častoval zaměstnance kopanci, vyhazoval bez rozpaků dělníky z bytu, z práce i z života." Starý Wang se nad tímto bezduchým zločinem mozků i srdce rozplakal a opět odešel "dozadu". Dívka Liu Jin jen zoufale zírala do těch česky psaných stránek, snažila se sebe i mě svým sousředitě agresivním tichem přesvědčit, že to tam "tak" prostě není a ani býti nemůže.

Vyhledal jsem jim Egona Erwina pasáže o práci v jejich Šanghaji z dob svobodného podnikání (které se později tolik vyplatilo Japonku, Tajvanu, Hong Kongu, Singapur a Jižní Koreji):

Ale jsme přece v textilní továrně, u doživotních. Pojem doživotního vězení je zde vzat důkladněji nežli v trestním zákoníku: novorozené leží pod tkalcovským stavem, sestřička stojí u přadačky, matka pracuje u vrátníka, babička sešívá balíky. Tak to má probíhat, děťátko, tvůj život, podle zákona, podle něhož jsi nastoupila."

Destilovaná to nenávisť! Nenávisť k práci, nenávisť k rodině, nenávisť k podnikání i ke snaze být prospěšným, nenávisť k Šanghaji vůbec - prostě, nenávisť, žlučovitá to nenávisť ke světu živých a pracujících lidí. Tohle snad ani nemohl napsat Čech. Dívka Liu Jin, která

později přežila jeho komunistickou kulturní revoluci, vyrýváním a pojídáním kořinek na socialistické polovesnici "osvícených" pitomců, se otfásla odporem. Společně s šanghajskými studenty ted' nazýváme ty kulturně-revoluční kořinky (mezi námi) "hlízy hněvu Egona Erwina Kische".

Styděl jsem se. Neboj, Egone Erwine Kische, za sebe, ne za tebe. Ty už nejsi. Co jsi to ale musel být za zuřivého reportéra-fanatika, když ještě dnes tebou může pohrdat ta nejsladší dívka v Šanghaji, Liu Jin?

Ostatní přitáhli zezadu další "vykopávky" naší paleobat'ovské archeologie: dřevěný napínák a zrezivělý roztahovač; dokonce se snažili je uvést znovu do "chodu". Jeden z dělníků oťel rukávem rez - na rozdíl od trapně osvíceného těžkoreportážníku novinářské žluče!

Ano, tu rez je třeba setřít! Odrezit to krásné myšlení co nám "skočilo z okna" v roce 1948. Odhodit také vše co se stalo potom - nestojí to za to! Opravdu ne! Je třeba ořít rez z nenávisť a závisť potřísněného sociálního i podnikového myšlení Tomáše Batě - jediného to československého příspěvku k

širšímu společensko-ekonomickému myšlení a praxi kulturnějších národů tohoto světa.

Pak již bylo jen loučení a potřásání rukou: rozdávám červeno-modro-bílé výtisky knihy psané v nejexotičtějších z jazyků - Bat'ovy "Úvahy a projevy". Dnes již tu knihu zase máme, pevně ve svých rukou (po 40. letech oficiální vulgarity "zapomenutí"), v rodném jazyce.

Slíbil jsem starému Wangovi, že ještě než zemře budou v Šanghaji zase prodejny obuvi "Bat'a" - namísto té dnešní "Rudé hvězdy". Slíbil jsem mu to, protože v to věřím. Tak silně věřím, jako že vbrzku zase bude "Zlín".

Jak jen lze "slíbovat" takové věci?

Především: po setkání s "bat'ovci" Šanghaje vím, že nelze takových věcí neslíbit. Bat'ovec není pouze ten, kdo býval zaměstnán "u Bat'ů", ale hlavně a zásadněji ten, kdo myslí a jedná způsobem "Bat'a" - a to Dnes. Tím nechci říci, že bychom si na sebe neuválili vrchovatou fúru práce.

Na adresu vrhačů inkoustových kamenů a zuřivým reportérům však sdělím jedno: v Šanghaji zase bude Bat'a a náš Zlín zase bude Zlín, dříve než zemře.

Glasnost a Perestrojka

v malých českých poměrech na Frýdecko-Místku

EKOGRAM je zakladatelem těchto smradlavých dní na okrese. Ze zprávy zářijového kulturního kalendáře str. 1, nadepsané "Životní prostředí" citujeme:

"Rychlé zhoršování životního prostředí jehož jsme svědky zejména za poslední dvě až tři desetiletí, vyvolává rostoucí zájem o ekologické otázky, ale i nemalé obavy."

Dále jsou kecy o dynamickém rozvoji města, plánech do budoucna a nálezech Ekoprogramu týkajících se hroziícího stavu životního prostředí ve městě, a konečně několik vytýpaných priorit ze "stovek více či méně závažných problémů".

Na další straně se věc zahrává do autu, poněvadž "Mnohá řešení jsou značně náročná na investice a na stavební a technologické kapacity, jichž je nedostatek... Zkrátka optimum a realita nejsou totéž. Proto ani Ekoprogram nenavrhne respektive neupřednostňuje jen optimální, ale především reálná řešení. V řadě případů nezbude, než zvolit kompromis..." atd. atd., prostě do ztracena, aby si občané uvědomili, že vláda a strana dělá všechno pro blaho společnosti, ale nic naplat, budování socialismu je přednější a tak lidé budou muset dále dýchat otrávený vzduch, pít produkty z převařeného chlorované vody a mýt se ve

smradlavé břečce. Aby se lidem zacpala ústa, doporučuje se jim doslovně: "... Je žádoucí navrhnout novou soutěž v níž by zásadním kritériem byl skutečný vzhled obvodu každého Okresního Výboru. Mohlo by se jednat i o další podobné soutěže, například "Rozkvetlé balkony" a pod. Mnoho nedostatků je samozřejmě mimo náš bezprostřední vliv." Podepsán Dr. Miloš Fusek, předseda komise pro ochranu a tvorbu životního prostředí Měst NV ve Frýdku-Místku.

Nechť bych byl v kůži soudruha doktora. Patrně nemá klimatizovanou kancelář, o celé věci ví daleko víc, než napsal, podepsal a bylo zveřejněno a tak když smrad proniká do všech místností, udělá to, co se doporučuje v méně zamořených oblastech republiky - uváže si kolem obličejové šatek - a jede se dál, budování táhne míru a práce není sranda. Lidé to však nějak tvrdošíjně nechápou, hlásí se nemožnými a lenoší si v přecpaných nemožnicích na úkor pasivních pracujících ve straně a vládě. Konec konců, situace ve Frýdku-Místku není tak špatná jako v severozápadních Čechách, kde lidé mají v pohotovosti domácí kyslíkové přístroje, školy a nemocnice mají přesné plány a pokyny pro případ, že z ovzduší zmizí poslední zbytky

kyslíku a místní jednotky milice, policie a armády jsou důkladně vybaveny a vytrénovány jak zvládnout situaci kalamičního charakteru.

Kupředu levá (směr hřbitov), čest práci, funebráci... -jp-

§ §

I v SSSR se pašuje ...

Moskva: Trestní kolegium moskevského městského soudu vyneslo rozsudek nad sedmičlennou skupinou pašeráků, kteří za několik let vyvezli ze SSSR starožitnosti a umělecká díla za 4,2 miliónu rublů. Při zatčení a prohlídkách v bytech pachatelů bylo zabaveno více než 200 obrazů z 15. až 20. století, 800 ikon, šperky a brilianty za 2,5 miliónu rublů. Tyto předměty putovaly na Západ, odkud se zase do SSSR pašovaly peníze, hodinky kalkulačky a další nedostatkové zboží. Do podloutných machinací byli zapojeni i diplomaté z více než deseti socialistických afrických zemí, kteří při svých cestách zneužívali diplomatických výsad. Členové bandy pašeráků byli odsouzeni k trestu odnětí svobody od osmi do čtyř let a konfiskaci majetku. Otázka je: mohli to být prostí občané? Rozhodně ne. Pašeráci patřili ke komunistické kastě.

KAROL herbár

PUŠKVOREC OBYČAJNÝ
Acorus calamus L.,
PUŠKVOREC OBEČNÝ
Sweet Flag-Calamus

Táto vodná liečivá rastlina rastie v tichých vodách, moči-
aroch a vlhkých priekopách,
na tienistých brehoch rybní-
kov a potokov.

Puškvorec je až vyše metra
vysoká bylina, ktorá sa roz-
množuje mohutným, až pol
metra dlhým dužnatým, v
bahne sa plaziacim podzem-
kom, z ktorého vyrastajú na
jednej strane mečovito ostré a
na druhej strane žliabkovité
kvetonosné stvoly, zoskupené
do klasovitého, až 8 cm na
stranu rastúceho súľka.

Zbiera sa koreň alebo podze-
mok, ktorý sa vidlami, hákmi

alebo čakankami vyberá z bah-
na v lete, keď je voda tepla,
alebo v jeseni, keď je stav
vody nízky.

Na liečivé účely sa užíva
koreň a podzemok, ktorý po
vybrání dôkladne očistíme a
omyjeme a potom pozorne
sušíme pri teplote do 35
stupňov C.

Pitím čaju zvyšuje sa chuť
do jedla, osoží pri nadúvaní,
poruchách zléňika a pečene,
ďalej upravuje kyselinu žalú-
dočnú, čistí črevá a zastavuje
hnačku. Žuvaním suchých
koreňov pomáha silným faj-
čiarom zbaviť sa tohoto zloz-
vyku. Horúcim kupelom, do
ktorého sa pridáva luh z
puškvorca, sa liečia omrzliny
a tiež studené ruky a nohy,
ktore dobre prekrvujú a otep-
ľujú.

Poznáte túto bylinu?

Napišeme Vám o nej v budu-
com čísle.

Čaj z tejto rastliny sa pripravuje
len luhovaním cez noc v
studenéj vode, ale pred použi-
tím málo ho treba otepliť.
Vysušené korene a podzemky
dobré uschováme chránime
pred svetlom a vlhkom.

zo Švajčiarska
zabráni padaniu vlasov
a podporí vzrast nových.

Pre Naše Hlasy pripravil
KAROL ŠIMONOVIC
535-1407

Kouření a mozkové mrtvice

Washington: Když člověk
přestane kouřit, sniží o polo-
vinu riziko, že bude postižen
mozkovou mrtvicí. Dokonce i
když s cigaretami skončí
dlouhodobý kuřák, nebezpečí
onemocnění se výrazně snižuje.
K tomuto závěru dospěl po
dlouholetých průzkumech
tým lékařů Bostonské univer-
zity. U lidí, kteří trpí vysokým
tlakem, je riziko mozkových
mrtvic dvojnásobně vyšší než
u lidí s normálním tlakem.

Nového divadla v Torontě

LIMELIGHT DINNER THEATRE
2026 YONGE ST.

REVIZOR V ŠANTÁNU

NEDELE, 28. ÚNORA A
6. BŘEZNA, VŽDY
VE 4 HODINY ODPOLEDNE
A V 8 HODIN VEČER!
RESERVACE:
368-0420 NEBO
363-7686

Režie: Monika Kolarczyková

Hrají a
zpívají: Jana Jeřábková,
Marie Klečková,
Monika Kolarczyková,
Mila Plačková,
Lenka Zapletalová,
Pavel Kral,
Ivan Ráží

Hudba: Josef Musil a
jeho skupina.

Přestože kouření není tak
velkým rizikovým faktorem
jako vysoký krevní tlak, vědci
zjistili, že tento zlovyk riziko
mrtvice každopádně zvyšuje a
to o 40 procent u mužů a o 60
procent u žen. Na mozkové
mrtvice (příhody) v USA kaž-
doročně umírá 152.000 lidí, v
seznamu příčin smrti figurují
na třetím místě za srdečními
infarkty a rakovinou.

Redakci N H

Po přečtení odpovědi na můj
článek Vždyt' to bylo v novi-
nách, jsem nabyt dojmu, že
redakce vůbec nepochopila
hlavní záměr mého příspěvku
tj., že se ve svobodném světě
citují články z komunistic-
kých časopisů jako argumen-
ty. Dále redakci ušlo, že jsem
napsal: "... málokdo z
generace Ivana Jirouse ..."
Jmenovaný je ročník 1944,
tedy ročník mé generace.

Svých 7 let si odseděl v době
tzv. "dokonalé normalizace".
Je s podivem, že dotčené
píšete o tom, že se v letech
1948-1957 ve vězeních věšelo,
vražďilo, ubíjelo, trýznilo hla-
dem a v zahraničí neštěk ani
pes, zatímco se dnes okamžitě
dělá povyk. To, že neštěk ani
pes byste snad měli vyčítat a
přičíst na vrub generaci vaší,
vaším vrstevníkům a přáte-
lům, kteří byli na svobodě
doma či v zahraničí, zatímco
vy jste byli v "lidově demokra-
tických kriminálech. Jako
klad byste měli brát iniciativu
naši, že se snažíme dělat
přínejmenším ten "povyk",
aby se o politických vězňích v
Československu ve světě vědě-
lo.

Statistikou, kterou jste uved-
li, mě dáváte na úroveň
člověka, kterému chybí zák-
ladní vzdělání. Poněkud se
mýlíte. Poznal jsem na vlastní
kůži vězňice tzv. I. a II.

nápravně výchovné skupiny v
období 70. let. Ve vězeních se
sice nevěšeli a neubíjeli, avšak
procházka růžovým sadem to
také není. Uvědomte si, že
kriminály ve kterých jste v
50. letech seděli stojí dodnes,
vyměnili se pouze osazenstvo.
Zkuste se zajímat taky o
současné politické vězně a
přestaňte žít s představami,
že jste tam byli nevinně jen
vy.

Tažení proti Chartě 77 s
použitím smyšlených údajů,
či dokonce článků z režim-
ních časopisů, má účinek
zcela opačný než si představu-
jete.

Závěru vaší odpovědi - "Vy-
šehradští jezdci" byli také
odpůrci režimu. Znášilihovali!
- v souvislosti s mým článkem
nerozumím vůbec.

Bohumil Obdržálek

Povzbuzující příklad

STANISLAV HOFÍREK

Nejsem podnikatelem a nikdy jsem jím
nechtěl být. Moje zájmy jsou jiné a věřím, že
každý z nás má jiné vlohy a jiné poslání ve
společnosti, ale že se musíme stále učit jeden
od druhého. Proto exilové vydání Baťových
myšlenek pod názvem "Úvahy a projevy"
považuji za dílo záslužné. První vydání vyšlo
ve Zlíně r. 1932 a nyní v exilu druhé vydání
nákladem Interdyne, tiskem Moravia Press,
obálku navrhnul A. Slováček a novou
předmluvu stejně jako původní komentáře
napsal Antonín Cekota.

Četbu této knihy považuji za osvěžující a
velmi povzbuzující zejména v nynější době
našeho exilu, jehož značná část je ideově
zmatená a jiná větší část pracovní ochabla.

Tomáš Baťa byl nesporně vynalézavý
duch, který pečlivě pozoroval situaci, úporně
hledal řešení, stále zápasil s problémy a nikdy
nekapituloval. A právě v tomto ohledu se
může náš exil od něho učit. Mladý Baťa po
určitou dobu koketoval se socialistickými
myšlenkami, brzy však socialistické iluze
odhodil jako nerealistické a usiloval o
vybudování sociálně spravedlivého podniku,
měl zájem o dělníky, jejich problémy a
považoval je za spolupracovníky.

Vyžadoval od svých spolupracovníků
pracovní výkony, ale chtěl jim umožnit větší
výdělků než v podnicích jiných, zavedl podíl
na zisku, určitou samosprávu jednotlivých
dílů a chtěl, aby jeho spolupracovníci byli
také kapitálovými účastníky společného pod-
nikání.

Zajímavé je jeho umění vychovatelské.
Věděl, že je těžší naučit lidi samostatnému
myšlení, než je naučit poslouchat, a proto
vůl mnoho učil své snaze přeměnit
námezdné myšlení dělnické na myšlení
podnikatelské. Jeho výrok, že "lidé s pokří-
veným charakterem nemohou dělat rovnou
práci", vysvětluje velmi výstižně i mnoho
nynějších problémů v podnikání i v politice.
Viděl, že nejnebezpečnější nepřítel je uvnitř
nás, je to naše pohodlnost, netečnost a
spokojenost se zastaralými metodami, a že
pracovník musí být stále vynálezcem, zlepšo-
vatelem a pozorovatelem.

Zdůrazňoval často, že závod má sloužit
zákazníkům, dělníkům a celé veřejnosti, že
zisk se má spravedlivě rozdělovat a že čím
větší je morálka obchodníků a výrobců, tím je
celá země bohatší. Když píše o tom, jak
mnoho podnikatelů doslovně zardousila je-
jich přátelská společnost u piva, při povídání
historek a při jiných nepříliš ušlechtilých

zábavách, nemohl jsem se při tom čtení
ubránit pocitu, jak skvěle Baťa vlastně
vystihnul poměry v některých našich spolcích,
kde je možno vidět ono "ničení kecánám",
nedostatek vynalézavosti v nových podmín-
kách antikomunistické práce a ztrátu antiko-
munistické dynamiky.

Je nutno si uvědomit, že Baťovy názory na
výchovu a školství se týkají určitého úseku a
že Baťa nechtěl vychovávat materialisty, jak
poznáváme Cekota ve svém komentáři, neboť
Baťa výslovně píše, že peníze by
neměly být "nejvyšší metou a nejdražším
statkem", poněvadž "život je více než po-
krm", jak praví bible. On chtěl svými
projevy budit nadšení pro podnikavost, a
toho bylo v tehdejších poměrech velmi třeba,
stejně jako my v exilu potřebujeme zvýšení
podnikavosti politické. A oceňuji také Baťo-
vu poznámku, že ti nejmocnější mají být slu-
žebníky všech ve smyslu slov Kristových.

Tak jako podnikatelé se mají považovat
jen za "správce společně vyzískaného jmění",
tak také nynější exulant se má považovat za
správce záležitosti národních v době národní
poroby. A i zde každý den má být ve smyslu
Baťovy naší školou a příležitostí ke zlepšení.

Je velmi zajímavé také, že Baťa šel pod
vlivem okolností do politiky, neboť nebyl
spokojen s obecní správou. Potřeboval lepších
silnic, vodovodu pro celou obec, plynárny,
hřiště a škol. V obecních volbách ve Zlíně v r.
1923 bylo zvoleno šest komunistických členů
zastupitelstva, v r. 1927 již jen dva komunisté
a v r. 1931 nebyla v zastupitelstvu žádná
komunistická opozice. Baťovo heslo "sloužit
veřejnosti" mělo výsledky i v politice.
Pozoruhodná byla i jeho činnost v zemském
zastupitelstvu, úsilí o budování silnic, o
secelování pozemků zemědělských, o regulaci
zejména jižní části řeky Moravy, o usplavnění
Moravy, a vybudování dříve již plánovaného
dunajsko-oderského průplavu.

Baťa pochopil, že od politiky nelze utíkat
a že je součástí našeho hospodářského života i

celkové výchovy národa. Jistě by dnes
radikálně odmítl a odsoudil řeči některých
"exulantských" spolkových představitelů o
tom, že jejich spolky jsou nepolitické. A
poněvadž on se snažil vidět včas problémy
budoucí, i my dnes v exilu, kteří vidíme
nutnost budovat středoevropskou federaci v
rámci celoevropské konfederace, bychom
měli studovat plány na vybudování dálnice a
zlepšení železniční sítě od Baltiku až po
Jadran a případně i toho dunajsko-oderského
průplavu.

A i v exilu by měla platit Baťova zásada
"pocitovým pracovníkům všechno, povalečům
nic!" A zde mám na mysli hospodářství i
politiku. A také by nám mělo být jasné, že v
zemi tak hustě zalidněné, jako je Českoslo-
vensko, může být jediným zdrojem blahobytu
a kulturního rozvoje jen poctivá práce. A
pravdu měl také Baťa, když říkal, že někteří
odboráři a politici budili plánovitě nedůvěru
a nepřátelství mezi dělníky a zaměstnavate-
lem, a to ke škodě obou stran. Odstranění
třídního boje a nastolení spravedlivé spolu-
práce sociálních partnerů by mělo být
součástí naší antikomunistické práce.

My všichni máme své nedostatky a Baťa
měl odvahu veřejně přiznat před všemi svými
spolupracovníky svůj omyl. Nechtěl jsem
přehodnotit Baťovy zásady, vim, že bych sám
některé výroky formuloval jinak a on by to asi
také dnes řekl poněkud jinak, zásada služby,
pracovitosti a poctivosti však zůstává. A Baťa
měl rozhodně pravdu, když řekl, že když
budeme myslet jen na sebe, pak nebudeme již
sloužit společnosti a "staneme se zbytečnými
a neodvratně padneme".

Proto oceňuji kladně nové vydání Baťo-
vých Úvah a projevů, gratuluji všem, kteří se
o to v exilu zasloužili, a přeji si, aby co nejvíce
exulantů se nad zásadami Baťovými zamýšle-
lo, ovšem i zde v baťovské snaze vše zlepšovat
a zdokonalovat v duchu optimismu v
úporném boji o svobodu, spravedlnost a
demokracii.

† Za odvážným mužem

Se zpožděním oznamujeme, že na Moravě koncem loňského roku zemřel pan B. Jehož jméno se nikdy neobjevilo na stránkách Našich Hlasů, ale bez něhož by noviny nepřinesly některé závažné informace o 'domovu', respektive jeho informace byly základem pro jiné články podepsaných autorů. Dělal to, poněvadž mu to diktoval jeho smysl pro povinnost a delší dobu vodil za nos hodně fyzlů zabývajících se čenicháním v korespondenci z Československa na Západ.

"Ani moje žena o tom nemá nejmenší tušení", řekl, když zde byl před třemi roky na návštěvě a my vědomi si rizika, které podstupuje, jsme mu navrhli nenápadné vyvedení z aktivního zpravodajství. Nechtěl o tom ani slyšet, rezolutně to prostě zamítl a převedl řeč jinam ... Jemu a několika dalším v hluboké anonymitě a pod neustálou hrozbou odhalení patří náš obdiv. Mne mimoděk napadá - jaký to rozdíl mezi opravdovým aktivním anti-komunistou, který vědomě riskoval svobodu, a některými emigrantskými švejky podporujícími reformu brutálního komunismu v komunismus laskavý a agitujícími pro zasilání finančních příspěvků komunistickým prominentům (prý bývalým a už polepšeným a v nemilosti) v emigraci i v Československu.

Pan B. zemřel ve své dočasně zotročené vlasti. Ač obklopen otroky na každém kroku, sám zdaleka nebyl otrokem. Věřil v lepší budoucnost Československa a co hlavního - vydatně se podílel na její realizaci.

Čest jeho památce!

Redakce N.H.

Ruské atomové ponorky - malé Černobyly ve vodách světových moří

Pokračování ze strany 1

čilo z lodí a v panice se rozutklo. Část posádky pak byla odvezena do střediska pro radioaktivní nemoci na ostrov nedaleko Murmansk. Nikdo z nich se z ostrova živý nevrátil.

Někdy v letech 1966-68 se konečně Sovětům podařilo vyslat skupinu nukleárních ponorek pod led Arktidy a uskutečnit setkání u severního pólu. Jedním z plavidel byla ponorka *Leninský komсомолец*. Na její palubě vypukl požár a větší počet námořníků uhořelo, když jejich sekce byla hermeticky uzavřena. Ponorce se podařilo vrátit na základnu na vlastní pohon. Sovětský tisk nikdy o této tragédii nepsal.

V roce 1968 se Sovětům potopila ponorka "hned za humny" při vstupu do Kols-

kého zálivu. Loď se vracela z patroly pod vodou jako obvykle a měla se vynořit až v blízkosti základny. Ponorka nikdy nedorazila. Po několika dnech čekání na nezvěstnou loď zahájilo velitelství Severní flotily pátrání. Loď byla nalezena a vyzvednuta na povrch. Uvnitř byla nalezena kompletní posádka 90 mužů mrtvá. Všechny potraviny na palubě byly snědny. Odhadovalo se, že ponorka ležela na dně bez schopnosti jakéhokoli spojení či vznesení se na povrch celý měsíc. Co asi řeklo velení? Snad jen to, co si já jako kluk pamatuji za roku 1945: "Ničevo, nas mnogo".

O dva roky později za námořních manévřů Ocean 70 začal na jedné ponorce požár, jehož příčiny nejsou zatím známy. Postižená loď

Recepty pro naše hospodyňky

CELER

Vlastní celerová bulva je výbornou zeleninou, zdrojem minerálních solí a vitamínů, i léčivem. V zelené natí jsou vitamíny A, C, rostlinné hormony, sílice a glykosidy. Celer je velmi dobrý při léčení revmatismu a dny. Posiluje také nervy a zvyšuje činnost některých žláz s vnitřní sekrecí. Je vhodný též pro diabetiky a pro nemocné, kteří trpí zánětem močových cest.

POLÉVKA ZE STROUHANÉHO CELERU:

300 g celeru, 50 g másla, 50 g hladké mouky, sůl, 1 a půl litru vývaru z hovězího masa, 1 žloutek, čtvrt litru sladké smetany, petrželka, citrón, 1 žemle, 20 g tuku na osmažení
Celer oloupáme, nastrouháme a osmahneme na části másla. Ze zbylého másla a z hladké mouky připravíme světlou jíšku, zředíme ji prochlazeným osoleným vývarem z masa nebo kostí, prošleháme a dobře povaříme. Přidáme celer. Před podáním vmícháme do polévky v trošce smetany rozmíchaný žloutek, smetanu a rozsekanou petrželku. Podle chuti můžeme polévku zakapat citrónem. Podáváme s nakrájenou, na tuku osmaženou žemlí.

CELEROVÝ NAKYP S MASEM A SYREM:

500 g celeru, 500 g mletého masa, 30 g tuku, sůl, pepř, 100 g strouhaného syra, 100 g cibule.

Omytý a oloupaný celer nakrájíme na plátky a vhodíme je do vařící osolené vody. Asi 7 minut je předváříme. Mezitím vložíme na větší pánev mleté maso, osolíme je a opepříme a za stálého míchání je opékáme. Na tuku zvlášť zpěníme a podusíme na kostičky nakrájenou cibuli. Kastrol vymažeme olejem a střídavě do něj vrstevíme mleté maso prosypané dušenou cibulí, celer a opět maso. Posypeme strouhaným syrem a zapékáme v předehřáté troubě asi 20 min. Podáváme s vařenými brambory, případně s kečupem podle chuti.

SMAŽENÝ CELER S OBLOHOU:

2 celer, půl citrónu, pepř, sůl, 2 vejce, 50 g hladké mouky 100 g housky, olej na smažení, 3 natvrdo uvařená vejce, hořčice.

Očištěný celer uvaříme ve slané vodě, necháme okapat, nakrájíme na plátky, které ještě trochu osolíme a opepříme. Obalíme je v mouce, vejci a housce. Vložíme do rozehřátého oleje a smažíme do červena. Doprostřed každého plátku dáme na špičku nože hořčice. Smažené celery necháme na hlubší míse vychladnout. Plátky zdobíme vařenými vejci.

CELEROVÉ OMELETY:

200 g celeru, 0,75 kg brambor, 4 vejce, čtvrt litru mléka, sůl, pepř, 1 stroužek česneku, 80 g polohrubé mouky.

Oloupané brambory postrouháme na jemném struhadle. Očištěný celer také. V hrnečku rozšleháme vejce s moukou,

přirazila k boku ponorkové zásobovací lodi nedaleko Faroeských ostrovů v Norském moři. Kapitán s částí posádky urychleně přešel na povrchovou loď. Požár se mezitím rozmohl natolik, že hrozilo nebezpečí výbuchu reaktoru. Kapitán ponorky nařídil její potopení. Spolu s lodí šlo ke dnu větší část posádky, které nebyla dána možnost evakuace.

ce.

Podle západoevropských pramenů zpracoval

JUDr. Stanislav Kaplan, bývalý pracovník ÚMPE a redaktor Práce v Praze.

Pokračování přístě

*

- * Když srdce není mrtvé, má každý věk svoji krásu
- * pokrytectví je poklona zlu
- * Ke chvále stačí jazyk, kárat musí mozek

*

Narkotika

Bangkok: Thajští celníci zabavili v bangkokském přístavu 1280 kilogramů čistého heroínu, jehož hodnota na trhu konsumentů se odhaduje mezi 1-2 miliardami amerických dolarů. Oznamil to ředitel thajské celní správy Mani Vithayatem. Podle amerického Úřadu pro potírání narkotik (DEA) jde o největší zabavenou zásilku čistého heroínu v historii. Omamná látka byla uložena v kontejnerech obsahujících několik set pytlů, které byly údajně naplněny přírodním kaučukem. Zásilka byla připravena k naložení na 25. února a místem jejího určení byl New York. Policie nyní po majiteli nákladu pátrá.

mlékem a solí na řídké těstíčko, které vmícháme do nastrouhaných brambor s celerem. Přidáme utřený česnek a pepř. Na pánvi rozehejeme olej na smažení. Těsto nabíráme a na pánvi je rozetřeme. Opékáme po obou stranách do červena. Podáváme s kysaným zelím.

CELEROVÝ SALÁT S MAJONÉZOU:

1 celer, 2 jablka, 200 ml ochucené majonézy, citrón, cukr, sůl, zelená petrželka, strouhaný sýr.

Celer oloupeme, omyjeme a nastrouháme na jemném struhadle. Smícháme s majonézou a dochutíme citrónem, solí a cukrem. Povrch salátu posypeme strouhaným sýrem a zelenou petrželkou. Podáváme jako samostatný pokrm s osmaženými plátky vepř.

JIHOČESKÝ KOLÁČ:

200 ml jogurtu, 200 ml pískového cukru, 2 celá vejce.

Všechny přísady se promíchají a přidá se k nim 300 ml polohrubé mouky, prosáté s půl práškem do pečiva. Nalije se na pekáč, poklade ne příliš hustě ovocem i kompotovaným (nebo nakrouhanými jablky) a posype máslovou drobenkou.

Pre Vaše zdravie predávame:

Liečivé čaje, výťažky z liečivých rastlín vo forme tabliet, tinktúr (kvapiek), krémov, vitamínov a minerálov. Máme calendula krém.

Máme tiež na sklade nepáchnúce cesnakové tabletky, včelí pel' (bee pollen) propolis, včeliu kašičku (royal jelly) a jiné.

Pre Vaše vlasy

PREVÁDZAME:

Strážanie a úplnú úpravu vlasov, herbálnu trvalú, onduláciu, masáž hlavy z brezovou vodou, predaj herbálnych liečivých šampónov, mydiel dovážaných z Nemecka.

Karol's haircutting and Herbal Health and Beauty products

20 RONCESVALLES AVE.

Toronto, Ont. M6R 2K3

Tel.: 535-1407

Kennedy Travel Bureau Ltd.

424 BLOOR STREET W., TORONTO, ONT.

Navštvy príbuzných z Československa a cestování kamkoliv na světě vám vybavíme k vaší spokojenosti.

Volejte nebo pište:

(416) 921-8945
921-3721

DANA NOHAVICA
Manager

* Odborné stavební a nábytkové stolařství *

Milan Mikeš

Commercial - Residential

R.R. 4,
Orangeville, Ontario
(519) 941-1935

Kampelička

740 SPADINA AVENUE, TORONTO, ONT. M5S 2J2
(roh Spadina a Bloor) Tel.: (416) 925-0557

35. výroční schůze Czechoslovak (Toronto) Credit Union Ltd., (Kampelička) se koná v neděli 13. března 1988 ve 2:30 odpoledne v Lakeshore Inn - 2000 Lakeshore Blvd., Toronto.

Na pořadu schůze jsou zprávy ředitelství a výboru, schválení finanční zprávy, vyhlášení dividendy za rok 1987, změna a doplnění stanov, volby funkcionářů a revizorů účtu.

Po schůzi občerstvení a tradiční Bingo o hodnotné ceny.

Na schůzi obdrží každý člen účet konečné rozvahy a účet příjmů a nerozděleného zisku za rok 1987. Na požádání obdrží každý člen Auditor's Report poštou.

Výhodné úrokové míry pro RRSP a Term Deposits
Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace

Otevřeno:	pondělí, čtvrtek a pátek	10-7
	úterý a středa	10-5
	sobota	10-2

naše hlasy

Publishing and Printing by:

Vydává a tiskne: MORAVIA PRESS LTD.

Editor in-Chief:

Šéfredaktor: MILO KOMÍNEK

Address:

Adresa: 2098 Dundas Street West,
Toronto, Ont., Canada
M6R 1W9
TEL.: (416) 533-4242

ROCNI PREDPÍATNĚ:

Kanada \$ 13, USA \$ 15,
všechny zamořské státy lodní poštou \$ 17.
leteckou poštou všechny zamořské státy \$ 26.